

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 13. Vtrùm Deus sit actus purus. Et qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

ad actus, quibus re ipsa neque perficitur, neque deterioratur, neque minus perfectus arguitur. Quinimo multas huiusmodi potentias habet. Talis enim est potentia, quam habet, ad praevidendum creaturas; talis, quam habet, ad eas gubernandum; talis, quam ad intelligendum; talis, quam ad amandum; & cetera huiusmodi. Quippe Deus neque productione creaturarum, neque earum gubernatione, neque intelligentia, neque amore crescit in perfectione, aut decrefcit, aut minus perfectus arguitur. De quibus omnibus inferius disput. 16. multo plura dicenda sunt.

QVÆSTIO XIII.

*Virum Deus sit ens per essentiam.
Et qua ratione.*

288 **C**oncors Theologorum sententia est, Deum esse ens per essentiam, creaturam vero esse ens per participationem. Quod tamen non eodem modo explicant omnes. Scotus enim in 1. distinct. 2. quæst. 3. ait, idem Deum dici ens per essentiam, creaturam autem per participationem: quia esse Dei est perfectum, & illimitatum, creaturæ vero imperfectum, & limitatum. Caiet. 1. par. quæst. 44. artic. 1. docet, Deum dici ens per essentiam: quia existit per essentiam: creaturam autem ens per participationem: quia non est essentialiter suum esse. Consentit Raynald. in Theolog. natur. dist. 6. quæst. 1. artic. 3. ad adens, creaturam eatenus posse dici ens per essentiam, quatenus existit per existentiam indistinctam ab essentia; licet non ut Deus, qui solus existit essentialiter, ut sicque solus dicitur esse ens per essentiam. Gillius lib. 2. tract. 1. cap. 4. ait, idem esse in Deo, esse ens per essentiam, & esse ens imparticipatum, siue in reatum, qualis non est creatura. Recapit. denique lib. 1. quæst. 9. ait, Deum dici ens per essentiam primò: quia habet per essentiam esse primum ens absque mixtione non entis, qualem habet creatura à sua potentialitate essendi, & non essendi. Secundò: quia est ens per propriam essentiam absque respectu ad aliam essentiam; qualem creatura habet ad ipsum Deum.

289 Pro exacta explicatione suppono ex dictis in Pharo Scient. disput. 9. quæst. 1. & 2. *Ens* & posse usurpari essentialiter; idque vel actualiter pro essente quidpiam, vel potentialiter pro potente esse quidpiam; & posse usurpari essentialiter; idque pariter vel actualiter pro existente, vel potentialiter pro potente existere. Essentiam autem, quod ad rem attinet, aliam physicam, & aliam metaphysicam esse.

290 Igitur, cum Deus dicitur esse ens per essentiam, creatura vero ens per participationem, *ens*, essentialiter, & actualiter sumitur pro existente actu; sensusque est, Deum per suam essentiam, atque adeo à se ipso, & consequenter necessariò, & essentialiter existere, habere ve esse essentialiter, & actualiter à parte rei. Cum tamen creatura, dum existit, non per essentiam, & à se, sed ab extrinseca causa, atque adeo accidentaliter, & contingenter habeat ipsum existere. Habet autem Deus existere per suam essentiam tum physicam, tum metaphysicam: quia essentia Dei physica ipsa sibi est existentia, & necessitas

existendi; essentia autem metaphysica necessariò fert secum annexam existentiam tanquam primam, aut unam exprimis suis metaphysicis passionibus iuxta dicta quæst. 10. & 11. Creatura vero, dum existit, licet existat per existentiam à suà essentia realiter indistinctam: quia tamen ab alio, & absque necessitate, atque adeo contingenter existit; contingenterque subinde tota essentia physica eius cum suà indistincta existentia ponitur in natura rerum, & essentia eius metaphysicæ contingenter pariter concipitur euenire, existentia formalis veluti quoddam accidens prædicabile, ut latius exponebamus in Pharo disp. 9. quæst. 6. idcirco creatura nequaquam dici potest per essentiam existere: quia iste loquendi modus ut minimum sonat, esse essentialiter creaturæ, seu de conceptu essentia eius, annexam sibi necessariò habere existentiam, atque adeo nequaquam habere eam potentiam ad non existendum. Quod planè falsum est.

Cæterum, si sumatur *ens* essentialiter tam actualiter, quam potentialiter; aut essentialiter potentialiter tunc quidem non solus Deus, sed creatura etiam dicenda veniet esse ens per essentiam: quia non solum Deus, sed etiam creatura habet per suam essentiam, de suoque, seu quiditativè, tam esse, quam posse esse id, quod est, atque etiam posse existere iuxta doctrinam uniuersalem de statu rerum quiditativè traditam in Pharo Scient. disp. 10. quæst. 1. Ex quibus patet, quid veri habeant, aut non habeant modi dicendi, quos retulimus ex alijs Auctoribus. Et quo pacto, quod ad rem attinet, loquendum sit.

292 Porro, Deum esse ens à se ipso, atque adeo per essentiam existens; cum tamen cætera cuncta sint entia ab alio, atque adeo per participationem ab illo existentia; inde monstrandum venit: quia, cum Deus sit causa prima à nullo alio tanquam à causa suam existentiam accipiens, ut constat ex demonstrationibus factis quæst. 7. necessarium imprimis est, ut ille sit existens, siue habens existentiam à se. Cumque illam à se habere non possit participatam tanquam à causa: quia impossibile est, ut quidpiam se se ipsum causet, dando sibi ipsi existentiam, iuxta dicta ibidem; consequitur necessariò deinde, ut Deus per suam, met essentiam sit existens, siue habens existentiam à se. Alius enim modus habendi existentiam, præter quam aut acceptam à causa, aut à se habitam per essentiam, excogitabilis non est, ut est notum.

DISPUTATIO II.

De Attributis Dei in communi.
Deque eorum tum inter se,
tum cum diuinà essentia
comparatione.

Multa ad disputationem hanc spectantia, tractata iam à nobis sunt in Pharo Scient. tamen sub uniuersaliori conceptu. Quare illis inde suppositis, atque adeo tantum indicatis, de cæteris, quæ super sunt, ex professio dicemus.